

یادداشت اختصاصی مشاور امور بین‌المللی رهبر انقلاب اسلامی برای «ایران»

نوروز از تاریخ تا امروز

ایران

- شنبه ۲۸ اسفند ۱۴۰۲
- ۱۷ بهمن ۱۴۴۶
- ۱۸ مارس ۲۰۲۵
- سال سی و یکم
- شماره ۸۷۰۵
- ۱۶ صفحه
- قیمت در سراسر کشور: ۵۰۰۰ تومان

Iran Newspaper

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

«ایران» از تبعات اجتماعی و روانشناختی پوشش «نه به تصادف» گزارش می‌دهد

جنگ با جنگ خاموش

حسین ایمانی جاجرمی، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به این موضوع و راهکارهای کاهش تصادف می‌گوید: «در صورت پوشش «نه به تصادف» هیچ شکی نیست، آمارها در این زمینه وحشتناک است. طبق آمار، سالانه ۲۰ هزار نفر جان خود را در تصادفات از دست می‌دهند و پنج برابر آن هم مصدوم می‌شوند. خسارت‌های اقتصادی ناشی از تصادفات پنج، شش سال را که با هم جمع کنیم، به قول یکی از مقامات به اندازه خسارت‌های اقتصادی جنگ تحمیلی ایران و عراق می‌شود. بنابراین با وجود این تصادفات وحشتناک، یک جنگ تدریجی و خاموش در ایران داریم ولی رسیدگی به این وضعیت در اولویت قرار نگرفته است.»

← ۱۴

ساکن کاخ سفید دوباره آمریکا را وارد نبرد نظامی در خاورمیانه می‌کند؟

بدیمنی ترامپ در یمن

«گروسی» به پزشک‌ها چه قولی داد؟

← ۶

سخنگوی اورژانس خبر داد ۶ کشته در حوادث قبل از چهارشنبه‌سوری

← ۱۳

آنچه ایران در ۱۴۰۳ به چشم دید

تلخ و شیرین‌های سیاسی، اجتماعی، فناوری، ورزشی و محیط زیستی

← ۱۶ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۰ ۸

رئیس دولت اعتدال در گفت‌وگو با «ایران» پشت پرده تقای ترامپ برای دیدار با طرف ایرانی را روایت کرد

ناگفته‌ها از میانجی‌گری مکرون در نیویورک

← ۴

نوروز؛ از تاریخ تا امروز

یادداشت یک

دکتر علی اکبر ولایتی مشاور امور بین‌المللی رهبر انقلاب اسلامی

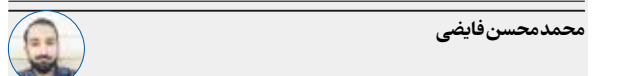
نوروز یکی از قدیمی‌ترین و پابرجاترین عیاد ملی در کل جهان است. بنده در هیچ کشور و نقطه‌ای از جهان چنین مراسمی را که اینطور پایدار و مستمر باشد و هرچه زمان از آن گذشته بر اهمیت آن افزوده شده باشد سراغ ندارم. در اساطیر کهن ایرانی، جمشید پسر تهمورث دیوبند است. در شاهنامه، چنین آمده که چون پس از تهمورث، جمشید که پسر او بود بر تخت پادشاهی نشست، خداوند نیرویی به او ارزانی داشت که همه مرغان و دیوان و (بگم فروردین) بر تختی که بر آسمان معلق آن گذشته بر اهمیت آن افزوده شده باشد سراغ ندارم. در اساطیر کهن ایرانی، جمشید پسر تهمورث دیوبند است. در شاهنامه، چنین آمده که چون پس از تهمورث، جمشید که پسر او بود بر تخت پادشاهی نشست، خداوند نیرویی به او ارزانی داشت که همه مرغان و دیوان و (بگم فروردین) بر تختی که بر آسمان معلق آن گذشته بر اهمیت آن افزوده شده باشد سراغ ندارم.

جهان انجمن شد بر آن تخت او شگفتی فرومانده از بخت او به جمشید بر، گوهر بارافشاندند. فرآن روز را «روز نو» خواندند سر سال نو، هرمز فرودین برآسوده از پنج، روی زمیسن رستم؛ ای آقایم، آن را از می‌شناسی...؟ گفتم: ای آقایم، آن را از شما بداند دوست‌تر است نزد من از اینکه مرده‌هایم زنده شوند و دشمنانم بمیرند. فرمود: در نوروز بود که خدا از بنده‌هایش پیمان گرفت او را بپرستند و شریک با او نیاروند و به رسولان و حججش

بگردند و به ائمه (علیهم‌السلام) ایمان آرند». به پیروی از رهنمودهای حضرت ائمه معصوم (علیهم‌السلام)، امرای آل بویه به عنوان حاکمان دولت شیعی، در نوروز «بار عام» (دیدار عمومی) می‌دادند و برای تهنیت جلوس می‌کردند. ابوعلی مسکویه در «تجارب الامم» می‌نویسد که: عضدالدوله (حکومت: ۳۲۸-۳۷۲ق) با جلوس نوروزی، جامه مخصوصی به نام «قبای سقلاونی» دربر می‌کرد. این لباس ویژه، برگرفته از همان جامه خسروانی بود که پادشاهان ایران باستان، در نوروز به تن می‌کردند. برخی مورخان بر این نظرند که سقلاون یا Syclaton شهری بوده در روم که از آنجا ماهوت مرغوبی می‌آوردند. در حدودالعالم نوروزسرا، فرارسیدن نوروز را به شاه شادباش در سفهان می‌دوختند و جامه می‌کردند. ناصر خسرو می‌گوید: «بپاف اگر توانی ز علم، سقلاون / که علم منطق ابریشم است، پاک از ایران باستان، در نوروز به تن می‌کردند. به نوشته‌های، مقامات دولتی دربار آل بویه نیز، در عید نوروز لباس مخصوصی به تن می‌کردند. همچنین، رسم بود شاعران نوروزسرا، فرارسیدن نوروز را به شاه شادباش در سفهان می‌دوختند و جامه می‌کردند. ناصر خسرو می‌گوید: «بپاف اگر توانی ز علم، در حضور عضدالدوله خوانده است لاس». به نوشته‌های، مقامات دولتی دربار آل بویه نیز، در عید نوروز لباس مخصوصی به تن می‌کردند. همچنین، رسم بود شاعران نوروزسرا، فرارسیدن نوروز را به شاه شادباش در سفهان می‌دوختند و جامه می‌کردند. ناصر خسرو می‌گوید: «بپاف اگر توانی ز علم، در حضور عضدالدوله خوانده است و مطلع آن این است: «و زاده النبروز فی مملکتش عزت و به دولتش پیروزی». رسم دیگر این بود که شاعران برای درباریان نیز شعری فرستادند و به صورت گروهی به نزد امیران آل بویه می‌رفتند و شعری خواندند. همچنین، مرسوم بود شاعران در قالب شعر، نوروز را به دوستان‌شان نیز تبریک می‌گفتند. در میان مردم رسم بود که در ایام نوروز به یکدیگر پول و اشیای ارزنده، عیدی می‌دادند. در آن زمان، گویا پخت غذاهایی با گوشت و گندم و جو در نوروز، معمول بوده است. نوروز در دوره آل بویه به اندازه‌ای اهمیت یافت که صاحب‌بن‌عباد (۳۲۶-۳۸۵ق)، وزیر دانشمند آل بویه، کتابی با نام الأعیاد و فضائل النبروز نوشت. اهمیت فوق‌العاده‌ای قائل بود. مهم‌ترین مناسبت‌های تقویمی که از سوی فاطمیان بزرگ داشته می‌شد، از این قرار بود: آغاز سال هجری، مرسوم بود شاعران در قالب شعر، عید قربان، نیمه شعبان، میلاد حضرت امام علی (ع)، حضرت امام حسن (ع)، حضرت امام حسین (ع) و حضرت زهرا (س)، اول رمضان، عید غدیر، نوروز، شب اول و شب نیمه ماه رجب، قمری (۷۶۶-۸۴۵ق)، مورخ صاحب‌بن‌عباد (۳۲۶-۳۸۵ق)، وزیر دانشمند آل بویه، کتابی با نام الأعیاد و فضائل النبروز نوشت.

در آن زمان بود. در آن روز، بازارها تعطیل می‌شد، رفت و آمد در راه‌ها کم می‌شد، لباس و پوشاک میان خادمان دولت فاطمی و خانواده‌هایشان تقسیم می‌شد، عیدی و نیازهای نوروز به آنها داده می‌شد و مردم در آن روز آتش می‌افروختند و آب بر سر و روی یکدیگر می‌پاشیدند. در زمان خلافت الامر و مایحتاج نوروز از قبیل مواد غذایی مانند پالله در عید نوروز لباس‌های مردانه، زنانه و مایحتاج نوروز از قبیل مواد غذایی مانند خربزه، انار، خوشه‌های موز، سبدهای خرما، به، هلیج با گوشت مرغ، گوسفند، گاو و نان میان مردم تقسیم می‌شد. مردم در این مراسم از میان خود مردی را به نام میر نوروز انتخاب می‌کردند و او معمولاً صورت خود را با آرد یا زغال می‌پوشاند، سوار بر الاغ می‌شد و جامه قرمز به تن می‌کرد و در کوچه و بازار شروع به گشت و گذار می‌کرد. این میر نوروز از مردم طلب عیدی می‌کرد و مانند مأمور مالیات دفتر مخصوصی در دست می‌گرفت و در صورت دریافت نکردن پول و عیدی، به شوشی، به صورت آنها اندکی آب می‌پاشید که موجب خنده و شادی آن شخص می‌شد. مردم در آن روز به شوخی می‌پرداختند. همچنین، صفویان که حامیان فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی بودند ارزش و جایگاه ویژه‌ای برای جشن ملی ایرانیان، نوروز قائل بودند؛ جشنی که - چنان‌که پیش‌تر گفته شد - در احادیث منقول از بعضی از ائمه معصوم (علیهم‌السلام)، مورد تأیید قرار گرفته است. پیرو دل‌واله (۱۵۸۶-۱۶۵۲م)، جهانگرد ایتالیایی می‌گوید که در ایران (عهد صفوی) رسم است که موقع عید نوروز، رؤسا و امرای جدید تعیین می‌شوند و تعیین داروغه نیز در همان تاریخ انجام می‌گیرد. همو می‌نویسد که در روزهای عید نوروز، بزرگان به زبردستان و سالخورده‌گان به خردسالان عیدی می‌دادند. همزمان با لحظه تحویل سال، ناگهان ۱۲۱ گلوله توپ با هم شلیک می‌شدند و گروهی از شیپورنوازان در تفرقه خانه میادین بزرگ و بر فراز دیوارهای شهر و برج‌ها، شیپور می‌زدند و به این ترتیب، آغاز جشن را اعلام می‌کردند. شازدن، جهانگرد و جواهرفروش فرانسوی که در اواخر دوران صفوی از ایران دیدن کرده، در سفرنامه خود اشاره کرده که به میمنت نوروز، پادشاه صفوی سکه ضرب می‌کرد. اما اینکه چگونه این جشن باستانی ایرانیان آغاز سال نو قرار گرفت، خود سخنی دیگر است و حکایتی جدا دارد. پس از تشریف آوردن ایرانیان به دین اسلام، نوروز که رسم و آیین کهن ایرانیان بود همچون بسیاری از دیگر آیین‌های مردمی، پاس داشته شد. اما چون تقویم رسمی کشور تقویم هجری قمری بود، اول سال متغیر بود و اغلب با نوروز همزمان نمی‌شد. مبنای تاریخ‌گذاری اسلامی، وضعیت طبیعی ماه در آسمان است و آغاز هر ماه با رؤیت هلال ماه مشخص می‌شود. از آنجا که

بدون روتوش

محمدحسین فاضلی

نظم جدید منطقه‌ای؟

سالی که گذشت برای پرورنده فلسطین - اسرائیل بسیار پرحادثه و سرنوشت‌ساز بود. در این نوشتار قصد مرور بر اتفاقات و تحولات پیش آمده نداریم، اما با پایان سال ۱۴۰۳ و مروری بر آنچه در ذهن‌هایمان است، می‌توان دریافت که پرورنده فلسطین - اسرائیل، اکنون در یک مرحله گذر از نظم پیش از ۷ اکتبر و نزدیک شدن به یک نظم جدید براساس تصمیمات و اقدامات طرفین این پرورنده در دوره گذار است.

گرچه پیش از ۷ اکتبر ۲۰۲۳، کلان پروژه‌های جدی و صهیونیستی از سوی محور صهیونی و تطبیع در حال اجرا بود و به اعتراف برخی مقامات آمریکایی و اسرائیلی تنها چند هفته تا آغاز نظم جدید منطقه‌ای و عادی‌سازی بزرگ میان کشورهای اسلامی و اسرائیل فاصله مانده بود، اما پیشدستی مقاومت در ۷ اکتبر لزوماً به معنی رقم خوردن نظم جدید مطلوب نخواهد بود.

وضعیت در نوارغزه، مرزهای لبنان، بلندی‌های جولان، سوریه و حتی کرانه باختری در شرایط بی‌ثباتی و برهم خوردن نظم‌های پیشینی است.

برخی از نظم‌ها چندین دهه برقرار بوده است اما اکنون با سرعت تحولات و پیوستگی اتفاقات در عین پیچیدگی منافع بازیگران مختلف، موقعیت‌شان کاملاً در تغییر است. رژیم صهیونیستی و به تبع آن آمریکایی‌ها و محور تطبیع در خاورمیانه به دنبال ایجاد یک نظم جدید مطلوب خود با بهره‌گیری از شرایط کنونی اند.

مجموعه رفتارهای محور ضد مقاومت فلسطین، نشان می‌دهد که وضعیت‌گذار برای‌شان مطلوب نبوده، اما با بهره‌گیری از مؤلفه قدرت به دنبال رساندن شرایط و مؤلفه‌های نظم‌ساز منطقه‌ای به موقعیت مطلوب خویش اند.

در مجموعه محور مقاومت هم باید راهبردی دقیق و مشخص و به‌دور از محافظه‌کاری اتخاذ و دنبال شود. منظور از محافظه‌کاری، ترس یا ملاحظاتی خاص اقتصادی، امنیتی و... نیست؛ منظور آن است که تصمیم‌گیران باید با نگاهی کلان و با درک کامل از برگ برنده‌ها و برگ تهدیدات پیش‌روی‌شان، تنها به اقداماتی در برهه زدن نظم و بازی دشمن قانع نباشند و نظم جدید مطلوب را بسازند.

به‌طور مثال، یکی از نظم‌های به‌هم ریخته، مربوط می‌شود به بخش مرزی سوریه و مرزهای اشغالی فلسطین. براساس قانون و نظم نانوخته‌ای، جولان اشغالی در امنیت نسبی صهیونیست‌ها قرار داشت و از اقدامی علیه صهیونیست‌ها از آن منطقه توسط حکومت پیشین سوریه منع می‌شد و در مقابل تهدیدی هم از سوی صهیونیست‌ها دمشق را در خطر قرار نمی‌داد.

ادامه در صفحه ۶

۱۲۰ روز در کیش
جزیره کیش در ۱۲۰ روز گذشته دوره گذار خود را به سوی طرح تحول اقتصادی و گردشگری آغاز کرده‌است
رجوع به صفحه ۱۰

ادامه در صفحه ۹